

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

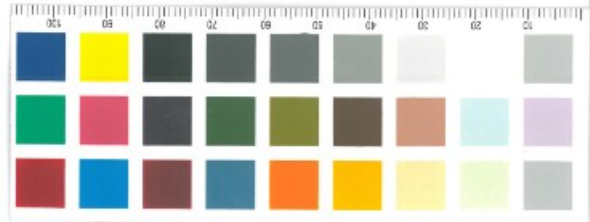
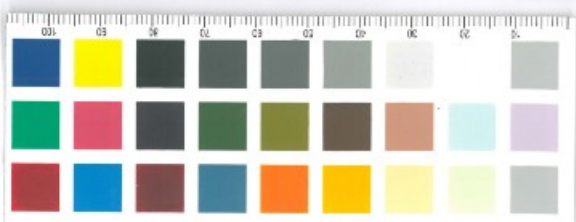
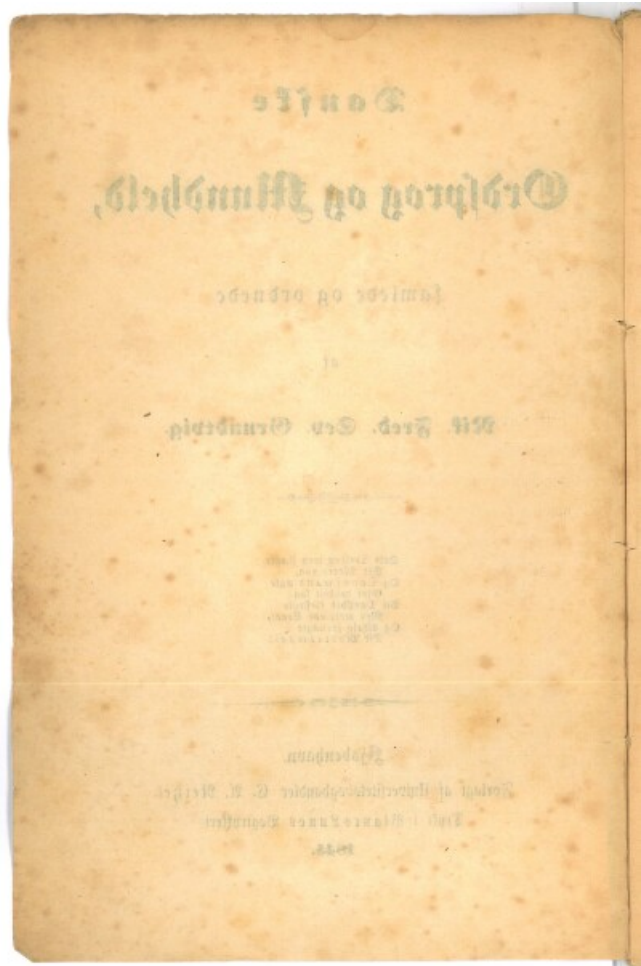
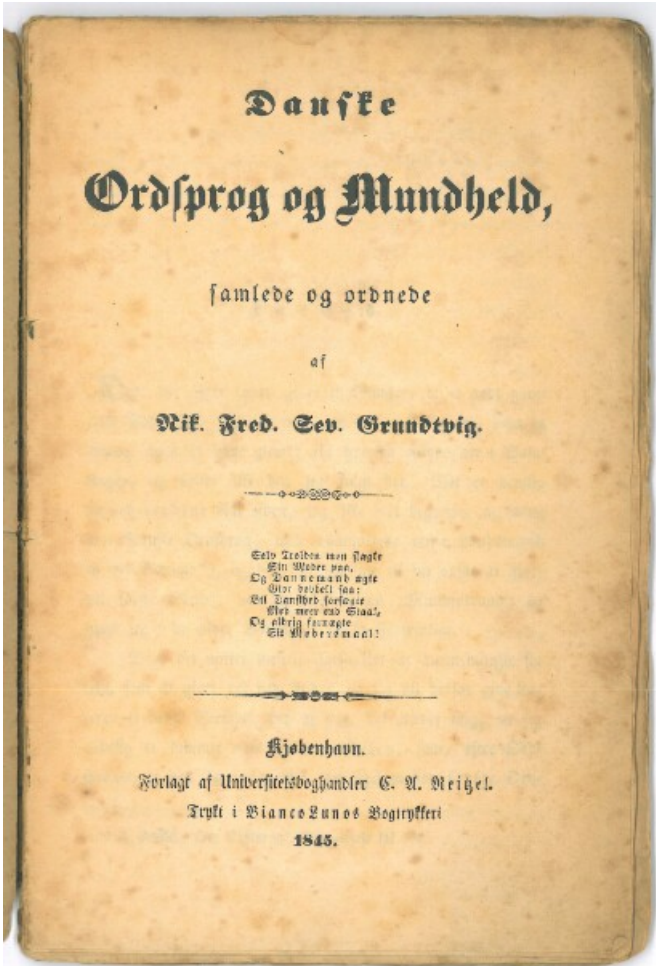
Titel: Danske Ordsprog og Mundheld, samlede og ordnede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig

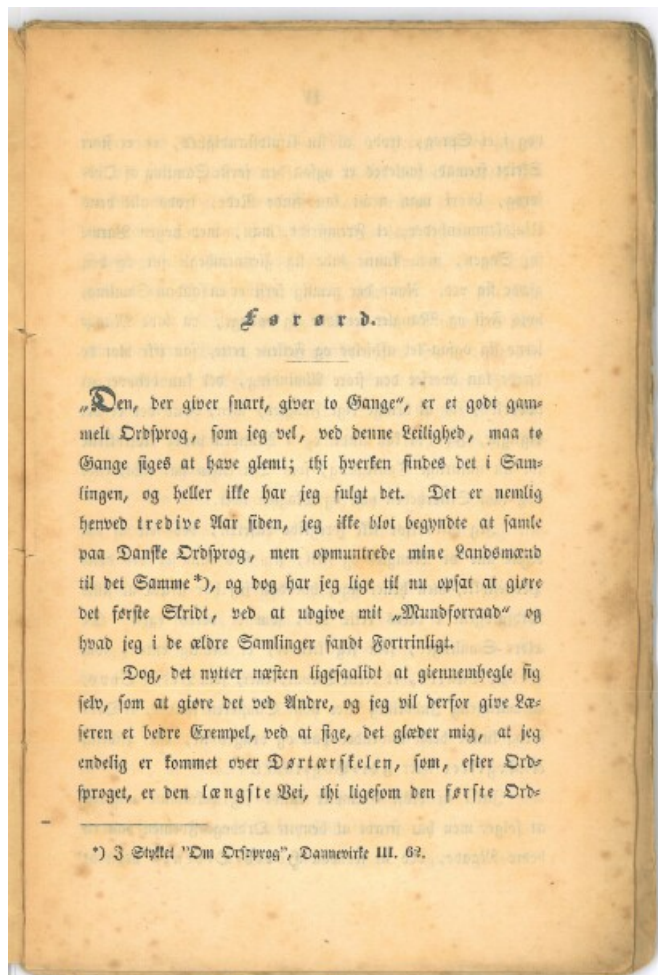
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Danske Ordsprog og Mundheld, samlede og ordnede af Nik. Fred. Sev. Grundtvig", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. l. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1845_808A-txt-shoot-idm156/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

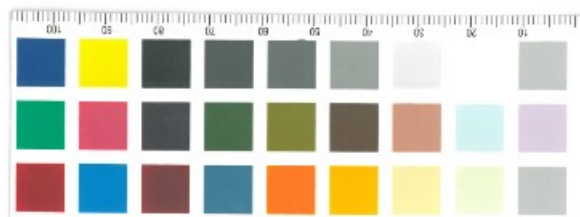
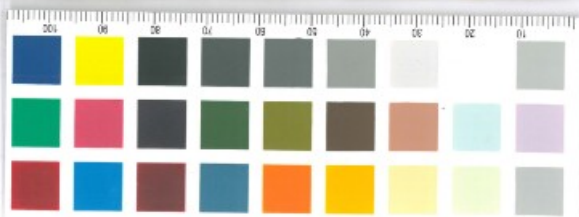
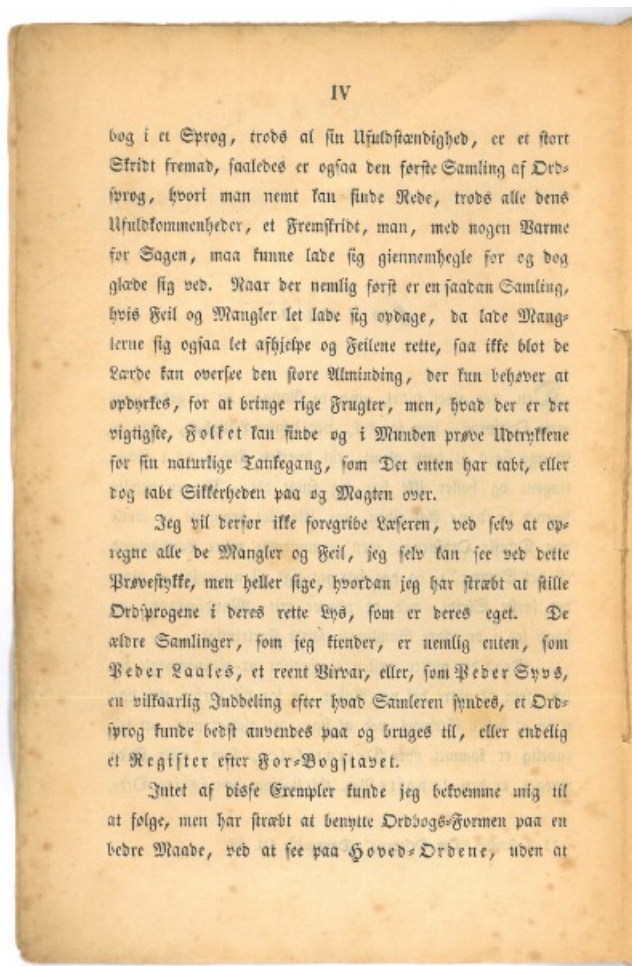
Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

*) I Stedet „Om Ordsprog“, Dannevirke III. 62.

endte enten de kom først eller sidst. Herved stødte jeg nu vist nok ved Giennemsførelsen paa mange Vanskeligheder, som vel kun maadelig er overvundne, men Læseren vil dog meget snart kunde see, om et Ordsprog, han tænker paa, findes i Samlingen eller ikke, og hvor det da end staaer, vil det altid have et lille Ord at støtte sig til, som selv naar det glipper, giver et Lydglimt fra sig. Naar det ikke for meget vilde have forstørret Bogen, burde maaskee, hvor Hoved-Ordet var tvivlsomt, Ordsproget været at finde paa flere Steder, men nu besluttede jeg mig til kun at sætte hvert een Gang, saa, hvor Enkelte findes to Steder, er det, fordi jeg ikke tidssnok har opdaget det.

I den store Grændse-Strid, som de Lærde siger, der skal føres mellem „Ordsprog“ og „Mundhed“, vil jeg ikke indlade mig, da den kun findes paa Papiret, ikke i Folke-Munden, som er Begges naturlige Opholdssted, hvor de boer meget fredelig sammen, og jeg berører det da kun for at sige, at hvor man, i Begyndelsen eller Midten, finder Klammerter, indslutte de Ord af mine, hvorved jeg vilde hjælpe Ordsproget til sin nu i Munden tabte Form. Ligeledes nemlig „at staae i sit eget Lyd“, at slaae Bånd paa en Gaad, at hjælpe af Dønnen i Halsen, at være som en Ugle mellem Krager, der nu kun er løse Talemaader, hos Laale findes i deres bundne Stil, saaledes er aabenbar „at flere om i en anden Gade, kun at have Dagen og Veien“

og Mindet beslige, falske Ordsprog, som kun behøve en Haands-rækning for igien at komme paa Benene.

At nu denne Samling ikke kan gjøre fjerneste Kraav paa Fuldstændighed, seer man vel strax, men jeg vil dog udtrykkelig melde, at jeg først kun havde betænkt at give Folke-Munden igien hvad den havde givet mig, altsaa kun hvad jeg har hørt med mine egne Øren, saa naar jeg siden tog med af Laale, Mikroniken, en gammel Ordsprog's psalme, Syv og Mænske Mundhed, hvad jeg uden stor Besværlighed kunde overkomme, da var det kun for at gjøre Samlingen nyttigere til det Skolebrug, jeg ønsker og haaber, der vil blive gjort af den. Vel er dette Haab maaskee endnu i Manges Øine for dristigt, men da det er mine dristige Haab, der i en heel Menneste-Alder har givet mig Mod til at leve og virke for Efterlægten, saa kan jeg umulig slaae Haanden af dem nu, da den Efterlagt, jeg ventede paa, synes kommet, og det er mig derhos indlysende, at naar Folkenes Lovgivere, Lærere og Ledere indsee, at Alt hvad der levende og virkelig skal oplyse Folkene og ramme deres Bedste, maa være folkeligt, da vil de ikke blot selv finde, hvor sit Folks Ordsprog og Mundhed høist lærerige, men ogsaa lægge dem til Grund ved Folke-Oplysningen, hvad enten de saa udtrykke Sandheder, som skal følges, eller aabenbare Feil, som man maa stræbe at rette.

